

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓHIVATAL
hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők :
Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET”-E TÁMOGATÁSÁVAL
SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, **VAJDA FERENCZ,**
ref. thcol.tanár, felelős szerk. sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára 10 fillér.

Részlet

Dr. Darányi Ignác, dunamelléki egyházkerületi főgondnok székfoglaló beszédéből.

Egyházunkat külvészely nem fenyegeti. Nem fenyegetheti veszély, mert a magyar nemzet, a mely egy ezredéven át e földön megállott, sokkal erősebb politikai érzékkel bír, semhogy valaha megfélemednek arról, hogy egyházunk erős nemzeti jellegénél és nemzeti érzésénél fogva és azon kintartás és szívszágnál fogva, mely évszázados küzdelmek hagyományaképpen apáról fiura szállott, a magyar faj fenmaradásának és vezető szerepének egyik nem kicsinylendő tényezőjét képezi. Veszély egyházunkat csak akkor fenyegethetné, ha megfogyatkoznék az a szellem, a mely egyházunkat eddig fenntartotta és a melynek köszönhetjük, hogy a jó és rossz napokban egyformán megállott.

Hallani olykor oly kívánságokat, hogy az egyéni szabadság és szabad rendelkezési jog megszorítása mellett állítsunk fel korlátokat, melyek egyházunk fejlődését biztosítsák. E kérdésre most bővebben kiterjeszkedni nem kívánok, de annyit hangsúlyozni kötelességemnek tartok, hogy a mi egyházunk nem hasonlítható olyan növényhez, a mely üvegházi védelmet igényel, az mélyen gyökeredzik a haza talajában, annak törzse nem egy vihart látott, annak fenmaradását első sorban nem mesterséges eszközökben, hanem saját benső erejében és annak kifejtésében kell, hogy keresse. És még akkor is, ha látszólagos érdeke mást igényelne, akkor is mindenkor kell, hogy hű maradjon azon nagy elvekhez, melyeknek egyházunk eredetét köszönheti.

Munkálkodásunkat igénybe fogja venni a zsinat előkészítése. A zsinat kétségkívül foglalkozni fog az 1848. XX. t.-cz. végrehajtásának kérdésével is. En azt hiszem, alig lesz közöttünk valaki, a ki az 1848. XX. törvénycikknek betű szerinti végrehajtását kívánja. Azt hiszem, nem igényelhetünk egyebet, minthogy az a szellem érvényesüljön, a mely abban lefektetve van, a mely szellem a *jogegyenlőséget és az egyenlő elbánást* jelenti. Eddig sem zárkózott el az állam ezen törvénynek fokozatos, az állam erejéhez mért végrehajtása elől. Erős meggyőződés, hogy ezental sem fog elzárkózni. A legfontosabb feladat, a mi reánk vár, azt hiszem, adóztatási ügyünk igazságos és arányos rendezése. Kalapot kell emelni azon egyszerű munkás előtt, a ki nem egy helyt 50 koronára terjedő egyházi adóját pontosan fizeti. De azt is el kell ismerni, hogy ez tarthatatlan állapot. Egy helyes kules kidolgozása által iparkodnunk kell, a mennyit bírunk, egyházi terhet magunknak viselni, a mitaztán nem bírunk el, ott, azt hiszem, az állam fokozatosan és pénzügyi helyzetéhez képest, de nem fog elzárkózni az elől, hogy meghatározott terv és rendszer szerint segítségünkre legyen. Fontos teendők, főtiszteletű egyházkerület, a lelkeszi gondozás és a belmisszió ügyének biztos alapokra való fektetése is. En azt hiszem, hogy az egyház erejét és jövőjét nem annyira a kifelé valóakcióban, mint a belül való építésben és erősítésben kell keresni. Nagy súlyt helyezek lelkészképzésünk emelésére. Az egyház jövője biztosításának egyik feltétele, hogy minél jelesebb, benső hivatással bíró ifjakat nyerjünk a papnövendéki pályára s azokat minél teljesebb szellemi, erkölcsi és társadalmi nevelésben részesítsük.

Azt hiszem, a theologiai internátus fejlesztése is gondjaink közé kell, hogy tartozzék, de különös gondot kell fordítanunk a tanítóképzésre és egyéb különböző fokozatu iskoláinkra is. Alig van igazabb mondás, minthogy az iskolák az egyház veteményes kertjei. Ezt az igazságot egy perczre sem szabad soha felejtenuk. Ezen egyházkerületben nagy hiányt fog pótolni a felsőbb nőnevelés ügyének rendezése. En azt hiszem, égető szükség, hogy a központban egy magasabb igényeket is kielégítő felsőbb leánynevelő intézet állíttassék fel.

Általában eléggé nem hangsúlyozhatom, hogy a főtiszteletű egyházkerületnek minden egyházköz-ség ügyét szeretettel kell felkarolnia; de talán legtöbb szeretettel kell felkarolnunk a leggyengébbek ügyét, a határszéleken fekvő kis egyházakat, amelyek ott mintegy szigeteket képezve, nemcsak egyházunk, hanem hazánknek is örállomásait képezik. Tudom, hogy egyházaink és tanítóink ott nehéz viszonyok közt élnek, de buzdítsa az a tudat őket, hogy bármennyire távol legyenek, szívünkhez mindannyian közel állanak és hogy egyházunkat szolgálva, erős nemzeti missziót is teljesítenek.

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! Világszerte látjuk feltűnni a felekezeti túlvitt érzékenység jelenségeit. A túlvitt érzékenység pedig sohasem az erő, az mindig a betegségnek a jele. Azt hiszem, nekünk kötelességünk mindent előmozdítani, a mi a vallásosságot és hitéletet emeli és fejleszti, de egyszersmind épp oly erélyvel és következetes-

séggel mindent kerülni és hátráltatni, a mi a felekezeti szűkkeblűséget és gyűlölséget mozdítja elő. Ezen fogalmak közel látszanak állani egymáshoz, pedig valósággal felette távol vannak egymástól. Nem is egy forrásból veszik eredetüket; az egyiknek eredete a benső meggyőződés, a másiké az emberi szenvedély, már pedig ez utóbbi forrás nem szokott mindig tiszta lenni. Az egyik érzés éltet és életet fakaszt, a másik azt iskiöli, a mi él. A Megváltó nem azt mondta, hogy: „szerezd hitsorsosodat, mint tenmagadat”, hanem azt mondta, hogy: „szerezd felebarátodat, mint tenmagadat”. Felállította a Megváltó a szeretet törvényét az egész emberiség részére, hogy a szeretet melegét mindenki érezze, a ki csak e földön Isten képére született. Azért is e törvény világtörténeti hatásában messze túlhaladta a kereszténység határait. Ez legyen a mi legfőbb törvényünk is egymás között és más felekezetekkel szemben is.

Nincs ország, melynek a kölcsönös türelemre annyira szüksége volna, mint Magyarországnak. Bárhova tekintünk a földtekén, protestánsokat majdnem mindenütt fogunk találni, de magyarokat, vagy fajrokonokat ezen a földön kívül nem találunk sehol. Azért is ugy szolgáljuk egyházunkat, a mint azt dicső elődeink szolgálták, akképp, hogy egyházunk hű szolgálata által a haza is mindenkor szolgálva legyen.

Ez lesz az én vezéricsillagom. Ennek a jegyben foglalom el dunamelléki ev. ref. egyházkerület főgondnoki székét.

TÁRCZA.

Mit irták a Zekényi templomra?

Édes fiam! Ha már olyan nagyon kértek, mondok egy históriát. De ez a história nem mese. Megtörtént, igaz valóság.

Közületek bizonyosan többen hallották, hogy az én jó uram, Isten nyugtassa meg, messze föld-ről hozott engem ide Badó községbe. Azt a helységet, hol nevedtem, Zekénynek hívják. Ott a férjhez jövetelem előtti esztendőben építették a szép, új templomot. A templom helye miatt összeszólkoztak az emberek. Nem tudtak megállapodni. Végre Isten közbeszóltott. Isten itelele döntött a templom helyére nézve. Isten építette a templomot is. Mit gondoltok, mi van írva a templomra?

Egyik egyet, más mást mondott.

— Nem találtatok el fiaim, folytatta Erzsök néne beszédét, — majd megmondom én a história végén.

— Lakott Zekényben egy Szálas Tamás nevű ember. Iszákos, gonosz és istentelen életet élt. A mikor csak tehetette, a korcsmába ült. Józannak őt ritkán lehetett látni. Máséhoz se szégyelte hozzá nyulni. A templomot kerülte. Isten nevét *hiába* sokszor felvette. Káromkodott. Megcsalta embertársait. Rösszat tett, a hol tehetett mindenkinek. Még a jó Tiszteletes urat is sokszor megcsalta a

kepe fizetéssel. Kiválogatta a búzából, zabból a legapróbb, legsilányabb kéréket és ezzel fizetett. Biztatta a többieket is, hogy a tengeri csöveknek a hegyéről a legapróbb szemeket vigyék papbérbe. A tiszteletes urnak jó szeme volt. Látta jól, hogy ki milyen bért ad. De azért nem igen szólt. Gondolta, hogy csak megtér valamikor Szálas Tamás uram is és becsületes ember lesz belőle. De bizony soha se tért meg. Hitvány, hit nélküli ember maradt halála órájáig s még tán azután is. Ismerte az egész vidék. Szerette eljárogatni az országos vásárookra. Ha volt dolga, ha nem volt dolga, elment a vásárokra.

Egyszer egy szép nyári reggelen elment a szomszédos faluba a vásárra. Ott lábaltankodott a vásárosok között. Délfelé hirtelen sötét felhők tornyosultak. Zápor eső volt készülöben. Szálas Tamás uram haza felé készült. Igyekezett haza jutni az eső előtt. Gyors léptekkel sietett Zekény felé. Egy nagy csomagot czipelt magával. Az idő egyre fenyegetőbbé vált. Villamok sűrűn cikáztak. Hatalmas menydörgések reszkettették meg a levegőt. Szálas Tamás a rövidebb utat választotta. A falu közepén levő puszta belső telken akart átmenni, hogy annál hamarabb lakásába érjen. A mikor a zekényi puszta telekre ért, az őt nyomon követő két csendőr egyszerre kiáltotta utána: „álljon meg!” Megállott. A csendőrök letattóztatták és azt mondták neki, hogy azokat a tárgyakat, a mik csomagjában vannak, a vásárban lopta. Védekezni kezdett, hogy igaz uton szerezte mind. Fenyegetözve kér-

Az önbizalomról.

(Vége.)

Az önbizalommal bíró ember naponként számol magával ilyen formán: no ma ezt végeztem, ebben ennyi jó, enyi haladás van, ez vagy az volt az akadály, de máskor jobban csinálom. Ha így teszünk itt már látszik az előre törekvés, mely fokozatosan sarkalja az embert újabb meg újabb erő kifejtésre, az előbbinél még nagyobb küzdelemre, ha ez nincs, akkor boldogság sincs. Ha minden képzelhető jó dolgot eldönrél, ha összes vágyaidat teljesülve látnád, akkor mi lenne az élet? akkor a koporsót is meglehetne csináltatni, mert tovább élni már nem lenne érdemes, mert az élet semmi elérni valóval nem kecsegtet, akkor nincs mit remélni, nincs kibe és mibe bizni.

Ide vonatkozólag egy igen szép és tanulságos regét mondok el. Ime:

Elt egyszer napkeletnek bűbajos világában egy királyi pár. Ifjak mindketten; jóság, nemeslelkűség úgy ragyogott a sziveikben, mint fejükön a gyémántkorona. A népük is jólétnek örvend, csupa szeretet, mélységes nagy tisztelet veszi őket körül és mégis boldogtalanok. Nincs gyermekük. De im egyszer teljesült ebbeli forró óhajtasuk is, gyönyörű szép fiu-gyermekük született. Hogy örültek s velük együtt a nép. Hegyen-völgyön vígadalom, egyik végtől a másikig egy nagy mulató ország. Még a tündérek is örvendettek, hogy a jó királyi pár kívánsága teljesült és elhatározták, hogy elmennek a

keresztelőre s visznek magukkal dus ajándékot a csecsemő gyermek számára.

Az akkori világban még olyan keresztelőt nem láttak. Országos nagy ünnepélylyé tette a király. Mikor már elvégezték az emberek üdvözlésüket, végre előléptek a tündérek is. Az egyik így szólt:

— Szépséget hoztam s a gyermeket, ime, megáldom, hogy legyen szép, daliás egész életén keresztül.

Jött a másik.

— Egészséget adok neki. Fejlődjék, gyarapodjék; legyenek acélizmai, de betegséget hirtől se ismerjen.

Következett a sziv tündére s utána a többiek.

— Jóságot, lélekemességet teszek a bölcsőjébe. Jobb, derekabb ne legyen nála a földön.

— Tudományt hoztam neki. Bölcsesé, okossá akarom tenni.

— Gazdagságot adok neki Kinesék mérhetlen sokasága legyen körülte mindig, hogy boldogitassa népét.

— Szerencsével ajándékozom meg. Bármihez fog, siker kövesse lépteit, balsorsnak ne legyen ő rajta hatalma.

— Vallásos legyen, a hit vigaszában mindig örömet találja.

Igy jött a sok tündér s így áldotta, így boldogította a királyi gyermeket. A körülállók hogyné hallották volna örömmel a jóságos tündérek ennyi áldását. Képzelték, maga a király volt a legboldogabb abban az édes tudatban, hogy ime, a gyer-

dezte: ki látta, hogy ő lopott volna? Be kell bizonyítani, tanuk kellene. Szemérmetlen átkozódásokkal fenyegette a csendőröket, hogy ha nem tudnak bizonyítani, feljeleníti őket, mint a kik ok nélkül zaklatják a becsületes polgárt. A csendőrök csititgatták. Mondták neki, hogy a kereskedők maguk látták a lopást és látták mások is; de ha emberi tanuk nem lennének is, látta a mindenütt jelen való Isten. Erre a hit nélküli Szálas Tamás átkokat szórva az égre, szidta a jó Istent. Csunya szavaira egyre hatalmasabb menydörgések válaszoltak. Fel-dült arcvonásait félelmetes villámok világosították meg. A csendőrszuronyokról visszaverődő villám-fény irtózatossá tette egyre halványulóbb arcát. De ő nem törődött se menydörgéssel, se villámlással, se szuronynyal. Folytatta a maga mondokáját. Mintha ő lett volna a legeslegnagyobb e világon, daczosan mondta, kiáltotta a csendőröknek: ha látta, a mikor loptam, jelentsék be Istent a járás-bírónak, mint tanut, idéztessék meg s ha megjelenik és mégesküszik ellenem, akkor én is elfogom hinni, hogy loptam és nem vagyok becsületes ember; de addig nem!... Alig, hogy bevégezte Szálas Tamás a mondatot, egy erős villámcsapás a földre sujtotta, kioltotta átkos életét, örökre elnémitva ajkain az istentelen beszédeket!

— Hamar megjelent — fiaim — a Szálas Tamás hívására a mindenütt jelenvaló Isten és tartott felette igazságban ítéletet.

— A csendőrök jelentésére a hullát még az nap megvizsgálta a járási orvos ur, megállítva a

halál okául a villámütést, a temetést harmadnapra engedélyezte. A jó Tiszteletes ur szép prédikációt mondott felette. Textusul vette Malakiás könyve III. része 18. versét: „Akkor megtérvén, meglátjátok micsoda különbség legyen az igaz és istentelen között, a ki szolgál Istennek és a ki nem szolgál neki.”

A Tiszteletes ur temetés utánra egyházközségi közgyűlést hivatott. Egyetlen tárgya volt a templom-építés. Mivel Zekénybe torozás nincs, ez nem tartotta vissza az embereket a gyűlésből. A Tiszteletes ur a gyűlésben előterjesztette, hogy a zekényi templom régóta omladozva, összeromlással fenyegetvén, helyette egy új tágas templom építendő. Buzdította hiveit, hogy rettenjenek meg a templom kerülő Szálas Tamás szomorú példájától, buzduljanak fel istenes élet gyakorlására. El-lentmondó hang egy se volt. Elhatározták egyhangulag a templom építését és még ott a helyszínén önkénytelenül hatalmas összegeket ajánlottak meg az építés költségeire. Azonban egyik egy, másik más helyre akarta építtetni a templomot. Végre is a Tiszteletes ur akarata döntött. Azt mondta: a falu közepén van egy pusztá telek, a hol Szálas Tamást „Isten ítélet”-e érte, ott lenne a legjobb helyen a templom, nem csak azért, hogy a falu közepén van a hely; de azért is, hogy mindig észbe jusson a hiveknek e helyről Szálas Tamás szomorú története, hogy rettegjenek Isten nevét hiába felvenni, rettegjenek a bűnös élettől és annál inkább igyekezzenek megtisztult szívvvel járni Isten-

mekét, trónjának leendő örökösét, minden tündér minden jóval elhalmozza. Már be is akarta fejezni a szertartást, gondolván, hogy valamennyien lerakták ajándékukat. De im ekkor még jön egy elkésett tündér. És szólt:

— Dicső király, én is elhoztam ajándékomat.

— Jövel hát még te is, jó tündér! És mi az, a mit még adhatsz fiannak?

— Az elégedetlenséget! Ezt hoztam ő neki s áldásom ez: Ne legyen elégedett soha...

— El veled! — ordított a király. — Üzzetek ki e gonoszt, hiszen nem tündér ez, hanem maga az ördög, ki egyetlen ajándékával tönkre tenné a többi...

Nagy mozgalom támadt, az udvarnagykok és testőrök kitudskolták az elégedetlenség tündérést s újra kezdték a vigasságot. De biz az nem ment már olyan jól, mint előbb. A király haragos volt. Azt gondolta, hátha most ez az átkozott tündér bosszút forral s csakugyan beleoltja a csuf elégedetlenséget az ő egyetlen gyermekébe. De ez nem történt meg. A tündér a visszautasított ajándékával elvonult s a gyermek mellett csakis a többiek maradtak.

Es nőtt, fejlődött a kis királyfi. No hiszen akkor lett még csak határtalan az atya öröme, midőn észrevette, hogy a sok tündéraldás egytől-egyig mind valóra vált. Napkeleti országoknak összes királyi gyermekei között egy sem volt szebb, daliásabb az övénél. Egészséges, mint a makk, jószívű, nemeslelkű, mint az angyalok. A mellett szeren-

nek házába, alázatos lélekkel könyörögvén: „Ne vigy minket a kísértethe.”

A tiszteletes ur óhajtásába — kevés ellentmondás után — a gyűlés beleegyezett. Mikor a helyre nézve is meg volt a megállapodás, felállott helyéről Daczó Gáspár uram. Szólani kezdett egyszerű beszédben. Azt mondta, hogy egy kis baj van, mert az a telek az övé; de ő az egyháznak ajándékozta. Megéljenezték. A Tiszteletes ur megköszönte az ajándékokat. A történeteket jegyzőkönyvezték. Aztán építettek. Vetélkedtek a hivek egymással a jó munkában. Így került a zekényi templom arra a helyre, hol „Isten üléte” érte Szálas Tamást.

— Es most megmondom, hogy mi van írva arra a templomra Nagy, aranyos betűkkel van oda felírva a Mózes V-ik könyvének V-ik rész, 11-ik verse: „A te uradnak, Istenednek nevéért hiába fel ne végyed; mert nem hagyja az Ur büntetés nélkül azt, ha valaki az ő nevéért hiába felveszi.” Ez alá pedig oda van írva a Lukács evangéliumának: XI. részének 1. verse: „Uram taníts minket imádkozni.”

— Isten nevéért hiába ti se vegyétek fel soha fiam, mert Isten a mint Szálas Tamást megbüntette, titeket is megbüntetne. Legyetek Istenfélők s folytonosan kérjétek Isten, hogy tanítson titeket imádkozni. Ne felejtsetek el ezt a történetet és ne felejtsetek el azt a két mondatot, a mi a bibliából a zekényi templomra van írva.

Es ezzel bevégezte Erzsók néne a históriát.

Gegesi Kiss Ferenc.

csés, gazdag, bölcs, okos, istenfélő, jámbor, mindig derült, mindig elégedett. Milyen élet lett egyszerre a királyi udvarban, hogy megaranyozta annak levegőjét a fiu örömvidámsága, folytonos kaczagása!

Am a király egyszer azt a különös dolgot tapasztalta, hogy a gyermek sok jó tulajdonsága abból áll, a mit kapott. Ő semmit sem küzdött ki magának. És nem is volt benne vágy, hajlandóság a küzdelemre, az erőkifejtésre, mert hiszen mindent készen adtak neki, tehát mindennel meg volt elégedve. Többre nem vágyott, egyéb nem tüzelte. Se küzdeni, se fáradni, se gondolkozni nem volt kedve. Teljesen és tökéletesen a megelégedettség csöndes vizü tavában éldegélt. Nem vágyott a zajló tengerre, hol küzdeni s ügyesen kormányozni kell a hajónkat. Mindent jónak talált, mindennel meg volt elégedve. Nem érezte a törekvés, az előrejutás, a továbbhaladás örömét, nem gondolt arra, hogy a létező dolgokon kívül még többet is elérhetne, tehát nem is bizott magában, hogy ő is tudna valamit létrehozni és erővel, munkával nagy dolgokat alkotni. Így aztán csöndes vizü tava lassanként kezdett bűzhödtté, piszkossá változni. És nem volt szél, mely kissé felkorbácsolta volna azt.

Bezzeg eszébe jutott, hogy milyen nagy ostobaságot tett, midőn az elégedetlenség tündérést elkergette, hiszen éppen az akarta a legnagyobb, a legfontosabb ajándékban részesíteni a fiut. Mert a kiben ebből a tündérből egy kevés lakozik, megszeresheti a többi is. Ha a vágy sarkal könnyíteni sorsomon, bizonyára meg is teszem azt, kifejtetem erőmet s megszerzem, a mire szükségem van.

Nosza, futárok mentek szerte az országba, hogy kerítsék elő a föld alól is az elégedetlenség tündérést, mert a nélkül élni nem lehet, ennek az áldása is szükséges a föld boldogságához. Persze könnyen ráakadtak, mert az elégedetlenség mindig kéznél van, sokszor az a baj, hogy hívás nélkül is megjelenik s kis dologból is nagy dolgot csinál. Azért éppen elég, ha ez a tündér legutoljára áldja meg a gyermekét.

Minden képzelhető eszme és gondolat között legnagyobb, legszebb, legfenségesebb az önbizalom. Mellette eltörpülnek a többiek. Egy világot jelent e szó: *bizom magamban!* Nem kell senki kegyelme, csak a magam ereje. Nem támaszkodom másra, csak magamra. Megállok és meg nem török. Ki véd meg, ki segít meg az életben? Én magam? Nem szorulok senkire, elég vagyok magam magamnak, hogy kiküzdjem, kivivjam azt, a mire szükségem van.

Azt hiszem az eddigiekből megértették, hogy mi az önbizalom, más szóval testi vagy lelki tehetségeinknek kifejlesztése és helyesen használása, megértették továbbá, hogy mit tesz ezen közmondás: „Segíts magadon s az Isten is megsegít!”; megértették, hogy az önbizalommal bíró embernek mindig vannak céljai, a melyek elérésére nap-nap után törekszik. Megérthették azt is, hogy ha az önbizalom önhiattossággá fajul épen olyan veszedelmes, mint a kiben az kihalt.

Tartsuk meg a helyes középutat. Ismerjük el a magunk testi és lelki erejét, de tartsunk tiszte-

letben másokat is. Legyünk meggyőződve arról, hogy a ki sokat járt-kelt, a ki sokat tanult annak több ismerete van s így önbizalma is nagyobb, mint egy olyan embernek, ki nem járt túl a falu határára. Ha ezt elismertük a jóban kövessük őket, a rosszban hagyjuk magokra. Így teljesedik be aztán a közmondás; „Segíts magadon s az Isten is megsegít!”

Borbély József.

Isten igéje.

Maradj velünk . . .

Maradj velünk: mert immár beestvéledett és a nap elhanyatlott. Beméne azért, hogy ő velek maradjon. (Luk. XXIV. 29.)

Szoktál-e, te ker. atyámfia, ugy néha-néha a Jézus Krisztussal társalkodni? Ha igen, marasztod-e őt vendégednek, mint az emmausi tanítványok? S ha vendégednek marasztod, miért teszed ezt? A legtöbb ember, azt hiszem, ha mondja is, nem az-za a gondolattal mondja: *maradj velünk*, mint az emmausi tanítványok. Ők magáért, *Jézusért* mondták: *maradj velünk*. Mi pedig *magunkért* szoktuk mondani. Igaz, gondolhatta azt is a két tanítvány, hogy mennyi sok mindent fog még megtudni attól a kedves utitárstól, ha velük marad: de még sem ez volt a főök, a miért ugy marasztották. — Nem, hanem az a részvét, az a szánakozás, az a *könyörülő szeretet*, melyet kedves utitársuk iránt éreztek. Istenem! Mi lesz vele az éjszakában, nem éri-e valami baj, hol pihen meg az a fáradt utas, talál-e, ha elmegy, vendégszerető házra? Ezek az aggasztó kérdések járták át lelküket. Ezért kérték: *maradj velünk!*

Hát mi miért kérjük, hogy a Krisztus velünk maradjon. Azért, hogy valami hasznot lássunk abból. Melyik kérés jobb, üdvösebb a tanítványoké-e vagy a miénk? Mindenesetre a tanítványoké. Nézzük csak. Krisztus feltámadása után is ugyan az volt, a ki feltámadása előtt és ma is ugyanaz. — Földi pályája alatt többször tapasztalta tanítványai szeretetét s most is ez a szeretet ihlette meg szívét. De viszont, sokszor tapasztalt részvétlenséget, szeretetlenséget is. Neki, a ki mindennel jót tett: nem vala hajléka, hová fejét lehajtsa. Sőt az utolsó perczben, még az ő tanítványai is elhagyták. Péter meg éppen megtagadta. Milyen jól esett most, midőn e két tanítvány részéről ezt az önzéstelen tiszta szeretetet tapasztalta. Akárcsak, midőn Mária drága

kenetekkel lábait megkené, vagy midőn József eltemette.

Tölünk is ilyen tiszta, önzéstelen szeretetet kíván a Krisztus. Nem azt akarja, hogy mi az ő szolgálói legyünk, kik érette mindent jutalomért tesszünk: hanem azt akarja, hogy legyünk az ő *barátai*. Azt kívánja, hogy az az indulat legyen mi bennünk is, a mi ő benne volt; és a midőn kérjük, hogy maradjon velünk: ezt azért tegyük, hogy mi is ő benne maradhassunk. Mert csak így érhetjük el, hogy inkább engedelmeskedünk a menyei Atya akaratának, mint a mi bűnös akaratunknak; többet foglalkozunk az ő dolgaival, mint a magunkéval, s azokat ezekért nem hanyagoljuk el. Erre adott példát Jézus az uri szent-imádságban is, midőn elsőbnek mondá: szenteltesd meg neved, jöjjön el országod, legyen meg akaratod: és csak aután kérte: add meg a mi mindennapi kenyereinket.

Kérjük azért mi is az emmausi tanítványokkal: *maradj velünk*, uram Jézus, hogy mi is Tebenned maradhassunk, Téged önzéstelenül szerethessünk.

Németből: a—z.

Obindzsi királya.

ben fedeztek fel egy törzset, az *obindzsi* törzset. Ennek a törzsnak királyát látják mai képünkön olvasóink. Míg a mívelt, keresztyén országok királyai, sőt még az alattvalók is kényelmes puha pamlagokon nyújtózkodnak: addig Obindzsi királya egyszerű fapadon, hanyat fekve eregeti ég felé a bodor füstöket. Király Öfelségének ez egyik legkedveltebb mulatsága. Talán nem sokan irigylik tőle!?

Mai képünkhöz.

Nem is gondolnád, ugy-e, kedves olvasóm, hogy lapunk mai számának képe egy királyt ábrázol? Pedig király az a maga hazájában és éppen olyan nagy ur, mint akármelyik más király. Áfrikáról sok, szó esett lapunkban is az angolbur háboruból kifolyólag. Ennek a rengeteg nagy földrésznek a belseje ma is ismeretlen. Nem régi-

Fohászzkodás.

*Te benned bíztam eleitől fogva,
Uram, Te voltál hitem csipkebokra.
Örök színed elé epedve vágytam,
S nagy nevedet híven szívembe zártam.*

*Oh, mert ha a hajnal rém virradott,
Te küldted el a sugaras napot,
Hogy hintsen áldást, — áldó meleget,
Hogy magra kapjon, mit kezem velett,*

Szeleknek szárnyát Te igazgatád,
Felhőknek száját is meg Te nyitád,
Kezed vezérelt a napok során,
Te adtlál áldást munkámnak nyomán.

S halogy aggodás vert nehéz bilincsbe,
Bínal, kétségbeesés feküld szívemre,
Te szóltál hozzám édes szerelmesen
És sziklaszál lön hitem hírtelen.

Bántott hitlelenség, gyávan gyalázott
Gonoszság, bűn, hamisság sárba rántott,
Erőszak kénye-kedve hányt-vetett,
De ám Te örköltél szívem felett.

S lürtem hang nélkül és pauaszatlan,
Gonoszra, rosszra nem hajlott szívem,
Fejem remélve, csak Feléd emeltem,
Karom csak Hozzád nyujtlám esüggedelten.

Mert Benned biztam eleitől fogva,
S Te vagy, Uram, reményem csipkebokra:
Örök színed elé epedve vágyom,
Nagy nevedet híven szívembe zárom.

(Szenleányfalva.)

Juhász Sándor.

Egyházi élet.

A dunamelléki ref. egyházkerület április hó 16-án rendkívüli közgyűlést tartott Budapesten. Ennek a gyűlésnek legfőbb tárgyát dr. *Darányi* Ignác, földművelésügyi miniszter, főgondnok beiktatása képezte. Ez alkalommal a főgondnok szép beszédet tartott egyházunk helyzetéről és feladatáról. A szép beszéd ezen részét lapunk első helyén mutatjuk be olvasóinknak. Az új főgondnok ezen ünnepélyes pillanatot, szép beszédén kívül, egy szép cselekedettel is megörökítette. 20 ezer koronás alaptványt tett a kerület részére, melyből 10 ezer koronának a kamatját theologiai ösztöndíjakra, a másik 10 ezer koronát pedig egy létesítendő felsőbb leánynevelő intézet céljaira fordítják. A jó ember az ő szívének jó kincseiből hoz elő jókat. Kivánjuk Istentől, hogy sokáig lehessen vezére a dunamelléki egyh. kerületnek, s büszkesége egész egyházunknak.

Baptista mozgalmak. Még a múlt nyáron, midőn az egyházkerületi értekezlet gyűlését Székely-Udvarhelyen megtartotta, arról értesültünk, hogy a székelyföldön nem ismerik a baptistákat. Ime, már oda is eljutottak. *Agyagfalváról* jön a hír, hogy ottani hitsorsosainkat csábítgatják s a derék székelyek hallgatnak a szóra. Lapunk olvasóit, általuk anyaszentegyházunk minden tagját óva intjük, hogy ne üljenek fel a baptista csábításoknak, mert ez a munka kenyérkeresete a vándor prófétáknak. Sokat ígérnek, de semmit sem adnak. A ki azt tanítja, mint a baptisták, hogy a templomba nem kell járni, mert oda csak a hünösök járnak és hogy minden ember bünös, csupán ők az igazak: azokról könnyen átláthatjuk, hogy bárány bőrbé

öltözött farkasok. Ez a tudomány nem a Jézus tudománya. A baptista próféták azzal ámitják a világot, hogy ők *ingyen* prédikálnak, míg a mi egyházunk papjai *pénzért* szolgálnak; náluk nem kell egyházi adót fizetni, míg a mi egyházunkban mindenki köteles a terheket hordozni. Mese beszéd ez. Ki hiszi el, hogy azok a próféták ingyen járnak? Hiszen, a ki egyszer közéjük lép, annak *jószántából* minden héten 20 fillért *kell* az egyet céljaira adakozni. Ez a legkevesebb. Egy esztendő alatt ez is 10 kor. 40 fillért tesz ki. De, a vagyonosabbak ennél még többet is fizetnek. Kérdem, egyházunk tagjai, a nagy-egyházi adó mellett: hordoznak-e ennél magasabb terhet? Jó lesz tehát utána nézni, hogy mi van a bárány bőr alatt. Ám, azért vallásos meggyőződésért mindenkinnek tiszteletben tartjuk, de mivel a baptisták vallása nincs törvényesen elismerve, s nem tudjuk, hogy mi tulajdonképpen az ő hitvallásuk: követeljük, hogy törvényesen szabályoztassék a baptista kérdés, mert addig csak az egyházi békét zavarják. Ez irányban szavunkat még feleljük.

A szeretet munkája. Az aranyosgyéresi egyházközség hívei egyházuk iránti szeretetüket akként mutatták ki, hogy templom építési alapra, minden rovatal nélkül, 675 K. 74 fillért adtak össze. Ez is egyik jele annak, hogy miként lehet az élőhitet gyümölcsöztetni. A jótéteményben meg ne restüljete. (Gal. VI. 9.)

Hála az egyház iránt. Magyar-bölkényi származású, jelenleg Tömösön lakó Kis József, vasuti hivatalnok egyházának egy diszes, aranyvágású nagybetűs-negyedrét bibliát adományozott. Kis József, a ki Tömösön igen buzgó hive egyházunknak, nem feledkezett meg a m.-bölkényi egyháztól sem, hol először hallotta az Isten ígését. Ez a biblia jele egyháza iránti szeretetének.

Világkrónika.

Oroszországi hírek. *Szipjagin* orosz belügyminisztert a napokban meggyilkolták. A miniszter igen szigorú ember volt s ennek lett az áldozata. Az orosz *tanulólknak* igen nehéz sorsuk van. A mindenható cári hatalom a legkisebb szabadságra irányuló mozgalmat szigorúan büntet. Nem régen 2000 tanulóat zártak ki az intézetekből; 800-at hirtönbe vetettek, 200-at Szibériába vittek.

Vilmos császár Kruppnál, az ágyukirálynál, a trónörökösrel és öt vezérkari tiszttel látogatást tett. Ez alkalommal a 15 centiméteres taraczkokkal és az újrendszerű tábori ágyukkal kísérleteztek.

Belgiumban a szociálista sztrájk még egyre tart. A kamara az alkotmány revíziójára vonatkozó javaslatot elvetette. A szociálisták most a királyhoz fordulnak kérésükkel. Ujabbán öt ember esett el és tizenkettő megsebesült.

A bur-angol-háború felől az utolsó hír a következő: A burok körében bizonyosnak tartják, hogy a *békétárgyalások teljesen meghiusultak, még pedig az angolok miatt,* kik a függetlenség és az általános amnesztia kérdésében nem akartak engedményeket tenni. A burok és az angolok közt az összeköttetés a bur vezérek elutazásával végképpen megszakadt, a mi a burok részéről a háború állhatatos folytatását jelenti.

Hazai krónika.

1902. ápr. 21.

Országgyűlés. Az elmúlt héten tovább folytatták és áltá'anoságban befejezve el is fogadták a vallás- és közoktatási tárcza költségvetését. Az elhangzott beszédek közül ki kell emelnünk a Werner Gyula beszédét, ki a szászoknak szerzett meleg perczeket. Példákkal mutatja ki, hogy a szász iskolákban nemcsak hogy magyar nemzeti szellemben nem tanítanak, hanem olyan tankönyveket használnak, melyekből a szász tanulók meggyűlölik a magyar nemzetet. *Wlassics* minisztert is meglepte a hazafias beszéd s nyomban igé'ete: is tett, hogy szigorubban fogja ellenőrizni a szász iskolákat. A függetlenségi párt határozati javaslata mellett, az 1848. tr. cz. végrehajtása tárgyában többen szólaltak fel a párt részéről. Kormánypárti beszéd egy sem volt mellette. Protestáns képviselőink mélységesen hallgattak. Megelégedtek a minisz'er kijelentésével, a ki újölag nyilatkozott a végrehajtás felől és azt igé'te, hogy a kormány behatóan fog ezen ügygyel foglalkozni és azt hiszi így, hogy a javaslattevők és általában a protestánsok meg lesznek vele élégedve. Egyelőre nincs más mód, mint az, hogy mi is tudomásul vegyük a kormány nevében tett miniszteri igé'et beváltását. Az eredményre nézve azonban sokkal jobb lett volna az, ha a képviselőház összes protestáns tagjai kifejezést adnak annak, hogy a törvényt minél előbb végre kell hajtani, mert a helyzet tartáhatatlan. Ez nem történt meg. De már annak nem szabad elmaradni, hogy a kormány, ha valamit tesz a végrehajtás dolgában, meg ne kérdezze a felekezeteket. A javaslatot 147 szóval 61 ellenében elvetették.

Horánszky Nándor halála. Magyarország kereskedelmi minisztere. Horánszky Nándor, rövid szenvedés után, ápr. 20-án meghalt. Csak hat hete, hogy a király kinevezte miniszternek. Nem sokáig ültetett a dicsőség tövises polczán. A kik ismerték, nagy tehetségű embernek mondják, a ki sokat tehetett volna.

A szociálisták hadüzenete. A külföldi szociálisták példájára a hazai szociálisták is megmozdultak. Ápr. 15-én gyűlést tartottak és kimondták, hogy az általános szavazati jog megadásáért kérvényt nyújtanak be a képviselőházhoz s ha ez kérelmüknek eleget nem tesz: *belga módra* fogják kiküzdeni. A mi azt teszi, hogyha békés uton nem boldogulnak: fegyverhez nyulnak. Tán csak lesz esze a magyar népnek, hogy saját maga nem szerez bajt magának, mikor békekességben élhet.

A fekezetnélküliség eltörlése. Molnár János apát, néppárti képviselő határozati javaslatot nyújtott be a képviselőházhoz, hogy a felekezet nélküliségről szóló törvényt töröljék el. A többség ápr. 18-án 142 szavazattal 17 ellenében a javaslatot elvette. Mellette csak 17 néppárti képviselő szavazott.

A szegedi zászló. A szegedi kir. állami főgymnásiumban a kath. vallásu ifjuság egy zászlót készítettett, s azt ápr. 20-án kath. szertartás szerint, fel is szentelték. Erről a zászlóról az a hir

volt elterjedve, hogy ez intézeti zászló lesz, s mikor az ifjuság kivonul ezt használja. *Wlassics* miniszter a képviselőházban, e hirre vonatkozólag, kijelentette, hogy az csak templomi zászló, s mint ilyen csak egyházi ünnepevényeken használhatja a kath. ifjuság. Jellemző a dologban az, hogy a katholicizmus minden alkalmat felhasznál törekvéseinek megvalósítására.

Krónikás.

Apróságok.

Hogy lett egy ifju ember a kártyasszenvedélytől megmentve.

Egy ifju nagyon szenvedélyes kártyás volt. Ön maga érezte, hogy teljesen tönkre teszi magát, de nem volt képes szenvedélyének ellentállani. Elpanaszolta sorsát a papjának, felemlítve, hogy még más rossz sokasai is voltak s azokat el tudta hagyni, de ezt nem képes. „Ha ön mindig mellettem volna” — így szólt — „mégis el tudnám hagyni!” „Én nem lehetek mindig magával” — felelt a lelkész — „de hol és mikor szokott kártyázni?” „Oh, mindennap ebéd után, elmegyek egy óraker a vendéglőbe és ott kártyázunk” — hangzott a válasz. „Tudja mit teszek én?” — szólt újból a pap — „ezentul mindennap d. u. egy óraker imádkozom magáért, hogy az Isten segítse meg legyőzni azt a szenvedélyét.” Pár nap mulva beállított az ifju a paphoz és így szólt: „Többé nem játszom. Tegnap el akartam menni a vendéglőbe és nem voltam képes. Elgondoltam minő szögyen, hogy ön imádkozzék értem és én kártyázzam a vendéglőben. Köszönöm tettét; hatásos orvosság volt imája.”

Egy uri nő a betörőt mint küldönczöt használja fel.

Egy uri nő beteges édes anyjával lakott együtt egy vidéki városban és csak egy szolgálot tartottak. Az egész lakásban nem lakott férfi. Egyik este az öreg édes anya nagyon rosszul lett s mikor a nő épen esengetni akart a szolgálonak, az megijedve, arczából kikelve, rohant be a szobába, jelentve, hogy egy tolvaj az előszobába betört s jön erre. Az uri nő kilép és parancsoló hangon rendelkezik: Menjen el ehhez és ehhez az orvoshoz és hívja el, mondja meg, hogy az öreg asszony nagyon beteg. A betörő azelőtt mindig szolgálathan volt és így a parancsszóhoz szokott ember pontosan teljesítette az uri nő parancsát. Az erőszakos embert is nem egyszer használja fel az Isten saját czéljaira. Saul (Pál) is fel lett tartóztatva Tarsusnál damaskusi utjában és azzal lett megbízva, hogy legyen az evangéliumnak hirdetője a pogányok között. (Csel. IX. 1—9.)

A gyermek sir a darázsért.

Nagyon is elkényeztetett gyermekkel játszadozott a dajka a kertben. A gyermek az ott zümmögő darázst mindenképpén meg akarta fogni, de a dajka megfogva kezét megakadályozta, mire az elkezdett mérgesen sírni. A nem messze levő, az olvasásba elmerült édes anya, ki nemsokat törődött a gyerekekkel csak saját kényelmével, leszájta a dajkát, hogy miért ellenkezik: „engedje szabadjára a gyermeket, hogy tegyen a mit akar.” „De, nagysága, a Bubi meg akar fogni egy...” „Nem bánom én akármit akar, ne ellenkezzék, engedje, hogy fogja meg,

csak ne sirjon.* A dajka azzal a figyelmeztetéssel: „Ne bántsa Bubi, mert megszurja“ magára hagyta. A gyermek nem figyelve az intésre, pár perc múlva sokkal élesebb síkolyban és sírásban tört ki. Az anya mérgesen kiált a dajkára: „Megmondottam engedje, hogy tegyen a mit akar.“ „Már megtette s épen azért sir most oly kegyetlenül.“ Mi emberek is a legtöbbször nem gondolunk a figyelmeztetéssel. Először sirunk, panaszkodunk, mert vágyunk, törekvésünk nem teljesül, azután meg sirunk azért, hogy miért teljesedett.

Vegyes hírek.

Szíves kérelem. Lapunk barátait felkérjük, hogy a „Vasárnap“-ba szánt dolgozataikat s általában az egyházi életre vonatkozó mindennemű közleményeiket sziveskedjenek egyenesen a fő-munkatárs, t. Vajda Ferencz ref. lelkész címére küldeni. Szász-Lóna, u. p. Szász-Fenes.

Milliárd perc. Április 18-án délután 6 óra 10 perckor volt ezer millió, vagyis egy milliárd pereze annak, hogy Krisztus megszületett s a keresztyén időszámítás kezdetét vette. Az érdekes naptári eseményt a francia csillagászati társaság legutóbbi ülésén jelentette be Camille Flammarion, a híres csillagász. A milliárd perc összehasználásakor Krisztus után való első esztendőt vette alapul; egy-egy esztendő átlaga 525.957 első- és 18 másodperc. — A bonyolódott és kényes számítás Flammarion ezred-másodpercznyi pontossággal végezte.

Apagyilkos. Szegeden Kucsik Imre 70 éves szőlősgazdát, saját fia, József megölte. A gyilkosság oka: a vagyon. A fiut bántotta, hogy apja első feleségétől örökölt kis vagyonát, a mi őt illette volna, eltékozolja. E miatt többször összeszólalkoztak apjával. A napokban, midőn apja a szőlőből jött, rá lesett, megtámadta, késsel a gégejét elvágta és még háromszor a nyakába szurt. Azután hazament. Utközben egy sekély vízben megmosta véres ruháját. Még délelőtt elfogták a gyilkos fiut, a ki bevallotta a gyilkosságot.

Kecskeméthy újból körözik. Az ősszel történt, hogy Kecskeméthy Győző a fővárosi adópénztárból ellopott 580 koronát. Akkortájban sokat keresték, de nem akadtak rá. Most újból körözik a jó madarat, de nem tolvajsággért, hanem párbajvétség miatt.

Földrengés Budapesten. A kir. Földtani Intézetben elhelyezett földrengési jelző-készülék ápril.

19-én reggel erős földrengést mutatott. A földrengés reggel 4 óra 6 perctől 4 óra 24 percig tartott, egymásután következő négy erős rengéssorozatban. — Az összes rengések ideje egy óránál hosszabb ideig tartott.

A király unokája Magyarországon. Dr. Seefried Ottó, a király unokájának, Erzsébet bajor király leányának a férje Rózsashegyen birtokot vásárolt és a nyarat ott fogják tölteni.

Gr. Pálffy Andor, a király testőrkapitánya Bécsben meghalt.

Jó barát, mint tolvaj. Bölönyi Endre elzülött ügyvédjelölt Balaton-Füreden egy nyugalmazott lutheránus pappal ismerkedett meg. Az ismeretségéből barátság lett. A pap vendégének hívta meg Bölönyt. Pár hónapot töltött nála. Ez alatt sokat beszéltek a pap betegségéről. Végre a pap, barátja tanácsára, Pestre ment, hogy egy elme-gyógyintézetben megvizsgáltassa magát. A míg a vizsgálat tartott, Bölönyi átvette az öreg holmiját, hogy gondját viselje. Tárczájában 2500 korona készpénz volt és ezzel a gondviselő megszökött. A dologban még az az érdekes, hogy a kórházi orvos azt mondta, hogy az öreg ur bolond. Egy más orvos meg azt állítja, hogy semmi baja sincs. Így tehát egy időre megfigyelés alatt maradt.

Egy betörő banda elfogása. A budapesti boltosok már régóta panaszkodnak, hogy boltjaikba ismeretlen tettesek betörnek. A napokban egy dohány üzletbe törtek be. Már viradt, még mindig ott voltak. A munkások csudálkozva kérdezték, hát ma ilyen jókor nyitottak? A sziványok feltalálták magukat s azt felelték: ezután mindig korán nyitunk, hogy a közönség szivarhoz jusson. Aztán míg egy része pakolt, a más része, akárcsak a boltos árult. Koronából, forintból, ha nem tudtak visszaadni: az illetőnek valami jóféle szivart nyomtak a markába. Ez a dolog gyanússá tette a boltosok viselkedését, s egyik vevő hirt adott a rendőrségnek s az egész bandát elfogták.

Szerkesztő postája.

Olvasóinknak. A 16. számban közölt bibliai kérdés helyes megfejtése: **Onesimus.** (Pál levele Filemonhoz: I. 12.)

Helyesen fejtették meg. Csusz K. (2), Gál F. (1), Barabás M. (2), Szabó F.-né (7), Kis A. (2), Borbély S. (3).

A Vasárnap olvasóinak. Bibliai kérdéseket az eddig közölt alakban, lapunk olvasóitól szívesen vesszünk és a beküldők nevei alatt közölni is fogjuk. A kérdéseket felelettel együtt, a rovat vezetője címére tessék beküldeni.

Tudakozzátok az írásokat . . . János ev. V. 39.

Kalauz Biblia olvasáshoz a következő héten.

Vas. ápril 27. Apost. es. VI. István diakónus elfogatása . . .
Hétfő „ 28. I. Péter II. Van-e hited, mutasd meg tettel! ?
Kedd „ 29. Jan. jel. XXII. A mennyei paradicsom leírása.
Szerda „ 30. Gal. lev. V. A keresztyéni szabadságról . . .
Csüt. máj. 1. Efez. lev. V. Minő jó cselekedeteket kell tenni. . .
Péntek „ 2. Zsidó lev. Krisztus minden, mindenkiben . . .
Szombat „ 3. Zsolt. 126. Hálaadó ének az Úr szabadításáért.

Keressünk feleletet a következő bibliai kérdésre.*

Nevezünk meg néhány személyt az ujszövetségből kik sirtak t
**Boldogok a kik sirnak, mert ők megő-
gasztaltatnak.**

Máté V. 4.

* A ki **tíz bibliai kérdésre**, helyes feleletet küld be, annak lapunkat egy negyedévig **ingyen** megküldjük. Megfejtéseket (egy levelező-lapon minden héten szerdái) a rovat vezetőjének: **Birtha József** címére (**Kolozsvár**, ref. theologia 5-ajtó) tessék elküldeni.